

توسعه پایدار کشاورزی

۲۰۵۷۰۷۰

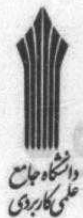
پیشگفتار: حاجی میر رحیمی

عضو هیئت علمی مرکز آموزش عالی امام خمینی^(۱)
سازمان تحقیقات، آموزش و ترویج کشاورزی

جواد قاسمی

عضو هیئت علمی سازمان تحقیقات، آموزش و ترویج کشاورزی

محمد شریفی مقدم

وزارت علوم، تحقیقات و فناوری

توسعه پایدار کشاورزی

مؤلف: حاجی میررحیمی، جواد قاسمی، محمد شریفی مقدم

ویراستار و نسخه پرداز: زهره تاجی
حروفچین و صفحه‌آرا: هاله مانیان
طراح جلد: علیرضا دریانی
دانشگاه جامع علمی کاربردی: مرکز نشر دانشگاهی
چاپ اول ۱۳۹۷
تعداد ۵۰۰
چاپ و صحافی: مرکز چاپ و انتشارات دانشگاه پیام نور
۲۸۰۰۰ تومان

نشانی فروشگاه مرکزی: خیابان انقلاب، روبه‌روی سینما «پیدا»، از خیبری، تلفن: ۶۶۴۰۸۸۹۱، ۶۶۴۱۰۶۸۶

171741646010000111111

فروش اینترنتی: www.iup.ac.ir

حق چاپ برای دانشگاه جامع علمی کاربردی و مرکز نشر دانشگاهی محفوظ است.
فهرست‌نویسی پیش از انتشار کتابخانه ملی جمهوری اسلامی ایران

عنوان و نام پدیدآور: توسعه پایدار کشاورزی / مؤلفان سیدداود حاجی میررحیمی، جواد قاسمی، محمد شریفی مقدم.
مشخصات نشر: تهران: دانشگاه جامع علمی کاربردی: مرکز نشر دانشگاهی، ۱۳۹۷.
مشخصات ظاهری: هشت، ۲۱۵ ص.

فروست: مرکز نشر دانشگاهی: ۱۵۴۲. کشاورزی ۱۲۵.

شابک: 978-964-01-1542-8 978-600-5607-88-8

وضعیت فهرست‌نویسی: فیا
یادداشت: واژه‌نامه.

یادداشت: کتابنامه. ص. ۲۰۴.

موضوع: کشاورزی پایدار

موضوع: Sustainable agriculture

شناسه افزوده: قاسمی، جواد، ۱۳۴۹-

Ghasemi, Javad

شناسه افزوده: شریفی مقدم، محمد، ۱۳۵۳-

شناسه افزوده: دانشگاه جامع علمی کاربردی، مرکز نشر دانشگاهی

رده‌بندی کنگره: ۱۳۹۷ س ۴۹۴/۵۵۲

رده‌بندی دیویی: ۳۳۸/۱۴

شماره کتابشناسی ملی: ۵۵۹۸۷۴۸

بسم الله الرحمن الرحيم

فهرست

صفحه	عنوان
هفت	پیشگفتار ناشر
نه	پیشگفتار
۱	بخش اول: توسعه کشاورزی پایدار، روش‌ها و فنون
۳	۱. توسعه پایدار و کشاورزی پایدار
۳	مقدمه
۴	رشد و توسعه
۷	کشاورزی پایدار
۱۰	نظام‌های کشاورزی و کشاورزی پایدار
۱۵	کشاورزی پایدار و الزامات آن
۱۹	استقرار و پیاده‌سازی نظام کشاورزی پایدار
۲۳	خلاصه و نتیجه‌گیری
۲۴	خودآزمایی
۲۵	۲. روش‌ها، فنون و اخلاق کشاورزی پایدار
۲۵	مقدمه
۲۶	عوامل آلوده‌کننده محصولات کشاورزی
۲۷	مدیریت پایدار آب، خاک و گیاه در کشاورزی پایدار

صفحه	عنوان
۳۸	مدیریت تلفیقی حفاظت از محصول
۴۳	مدیریت پایدار سلامت محیط
۴۴	مدیریت پایدار سلامت حرفه‌ای کشاورزان و خانوار
۴۷	مدیریت اخلاق
۵۳	نتایج مطالعات انجام شده
۵۴	خلاصه و نتیجه‌گیری
۵۵	خودآزمایی
۵۶	۳. پداند عوامل و کشاورزی پایدار
۵۶	مقدمه
۵۷	پداند غیرعامل
۶۷	تهدیدات کشاورزی پایدار در کشور
۷۶	خلاصه و نتیجه‌گیری
۷۷	خودآزمایی
۷۸	۴. تغییر اقلیم و کشاورزی پایدار
۷۸	مقدمه
۷۹	تغییر اقلیم و پیامدهای آن
۸۸	خلاصه و نتیجه‌گیری
۸۸	خودآزمایی
۸۹	۵. دانش بومی و کشاورزی پایدار
۸۹	مقدمه
۹۰	دانش بومی
۹۱	تفاوت دانش بومی و رسمی کشاورزی
۹۳	دانش بومی در فرایند توسعه پایدار کشاورزی
۹۸	خلاصه و نتیجه‌گیری
۹۹	خودآزمایی
۱۰۰	۶. همکاری بخش‌های خصوصی و دولتی در فرایند کشاورزی پایدار

صفحه	عنوان
۱۰۰	مقدمه
۱۰۱	مشارکت بخش‌های خصوصی و دولتی (PPP)
۱۰۳	مراحل چرخه عمر مشارکت بخش‌های خصوصی و دولتی
۱۰۵	پروژه‌های زیرساختی PPP: مفاهیم سنتی
۱۰۶	اهمیت همکاری‌های بخش خصوصی و دولتی
۱۱۱	موانع و مشکلات همکاری‌های بخش دولتی و خصوصی
۱۱۱	تجارب مالزی در همکاری بخش دولتی و خصوصی در فرایند کشاورزی پایدار
۱۲۱	تجربیات ایران در همکاری بخش‌های دولتی و خصوصی کشاورزی
۱۲۶	خلاصه و نتیجه‌گیری
۱۲۷	خودآزمایی
	بخش دوم: تحولات کشاورزی ایران، ناپایداری‌ها و راهکارهای توسعه
۱۲۹	کشاورزی پایدار
۱۳۰	۷. کشاورزی ایران و روند تحولات و ناپایداری‌ها
۱۳۰	مقدمه
۱۳۱	بخش کشاورزی ایران
۱۳۶	بخش کشاورزی در برنامه‌های بلندمدت توسعه کشور
۱۴۰	کشاورزی ارگانیک در ایران
۱۴۱	چشم‌انداز بخش کشاورزی و روستایی
۱۴۴	مشکلات و چالش‌های بخش کشاورزی
۱۵۱	راهکارها و سیاست‌های رفع یا کاهش مسایل و چالش‌ها
۱۵۴	خلاصه و نتیجه‌گیری
۱۵۶	خودآزمایی
۱۵۷	۸. تجربیات اجرای اصول کشاورزی پایدار
۱۵۷	مقدمه
۱۵۸	گذری کوتاه بر پیشینه کشاورزی پایدار

صفحه	عنوان
۱۶۰	کشاورزی پایدار در مزارع ناچل هلند
۱۶۱	کشاورزی پایدار در افریقا
۱۶۲	کشاورزی پایدار در استرالیا
۱۶۳	کشاورزی پایدار در امریکای جنوبی
۱۶۳	کشاورزی پایدار در قاره آسیا
۱۶۴	تجربیات کشاورزی پایدار در ایران
۱۷۳	خلاصه و نتیجه گیری
۱۷۴	خودآزمایی
۱۷۵	بخش سوم: سنجش پایداری کشاورزی
۱۷۷	۹. عوامل و متغیرهای سنجش پایداری در کشاورزی
۱۷۷	مقدمه
۱۷۸	سنجش پایداری
۱۷۸	گام اول: شناسایی و انتخاب شاخص های پایداری
۱۸۲	گام دوم: وزن دهی شاخص ها
۱۸۸	گام سوم: ترکیب کردن شاخص ها و ایجاد شاخص ترکیبی
۱۸۹	خلاصه و نتیجه گیری
۱۹۰	خودآزمایی
۱۹۱	۱۰. معادلات و فرمول های سنجش پایداری کشاورزی
۱۹۱	مقدمه
۱۹۲	الگوهای سنجش پایداری کشاورزی
۱۹۳	سنجش پایداری مزارع کشاورزی از منظر مصرف کود و سم
۱۹۴	سنجش دانش پایداری بهره برداران
۲۰۲	خلاصه و نتیجه گیری
۲۰۳	خودآزمایی
۲۰۴	منابع

پیشگفتار ناشر

جهان معاصر عرصه رقابت در زمینه کیفیت بخشی و ارائه خدمات مطلوب است. اصلی ترین عامل موفقیت در این رقابت، مطلوبیت زمانی مناسبات و خدمات است که جز با تحقیق و پژوهش علمی کاربردی و توجه خاص به مؤلفه های ماند دسازي، کیفیت بخشی، نیازهای بازار کار و پاسخگویی به مطالبات عمومی میسر نمی شود.

از آنجا که ارتقای کمی و کیفی نظام آموزش های علمی کاربردی و اعتلای امر آموزش و پژوهش مهارتی، یکی از اهداف اساسی نظام آموزش عالی را توسعه علمی کشور به شمار می رود، دانشگاه جامع علمی کاربردی با هدف اصلاح هرم علمی و تربیت نیروی انسانی ماهر در بخش های مختلف تأسیس و مشغول فعالیت شد. با توجه به رسالت این دانشگاه، مبنی بر آموزش و پژوهش در مرزهای فناوری و ایجاد اشتغال، با به کارگیری استانداردهای لازم دانش آموختگانی تربیت می شوند که علاوه بر تأمین نیاز بازار کار، در کارآفرینی نیز خلاق و توانمند باشند.

گستره مخاطبان دروس مهارت های مشترک، فقر منابع درسی در این زمینه و نیز تأکید رئیس محترم دانشگاه جامع علمی کاربردی مبنی بر اجرای برنامه های ارتقای کیفیت آموزش های عالی علمی کاربردی، انتشارات دانشگاه را بر آن داشت تا با همکاری مرکز نشر دانشگاهی، به عنوان یکی از مراکز مهم در عرصه نشر علم و تأمین محتوای علمی، به تولید و نشر منابع مورد نیاز این دروس اقدام کند. حاصل این تعامل، مجموعه کتاب هایی است که با یاری خداوند متعال و همت استادان، مدرسان، مؤلفان، و دست اندرکاران این دو مجموعه مطابق با سرفصل های دروس مهارت های مشترک آماده شود و در دسترس دانشجویان قرار گیرد. بی تردید، انتقادات و

پیشنهادهای صاحب نظران و مدرسان در راستای توسعه نظام آموزش های علمی کاربردی در ارتقای کیفیت این کتاب ها تأثیر گذار خواهد بود. به همین منظور می توانید نظرات خود را از طریق ایمیل daftaretamin1397@gmail.com با ما در میان بگذارید.

در پایان، مراتب قدردانی خود را از مؤلفان محترم کتاب و دیگر عزیزانی که زحمات بی دریغ آنها نقش مهم و اساسی در شکل گیری و چاپ این مجموعه داشته اند، اعلام می کنیم.

مرکز اسناد و انتشارات دانشگاه جامع علمی کاربردی

و مرکز نشر دانشگاهی

زمستان ۱۳۹۷